

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کاردانی اطاق عمل

گروه پزشکی

شاخه پیراپزشکی

مصوب سید و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۴/۸/۱۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

برنامه آموزشی دوره کاردانی اطاق عمل

گروه: پزشکی
رشته: اطاق عمل
دوره: کاردانی
کمیته تخصصی:
شاخه: پیراپزشکی
کدرشته:

شورای عالی برنامه ریزی درسی و ششمین جلسه مورخ ۱۳۷۴/۸/۱۴ براساس طرح دوره کاردانی اطاق عمل که توسط شاخه پیراپزشکی گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کاردانی اطاق عمل از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجراست.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۴/۸/۱۴ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه کاردانی اطاق عمل در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره: کاردانی اطاق عمل در سه فصل جهت اجرا به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ می شود.

رای صادره سیصد و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ
۱۳۷۴/۸/۱۴ در خصوص برنامه آموزشی دوره کاردانی اطاق عمل

(۱) برنامه آموزشی دوره کاردانی اطاق عمل که از طرف گروه
پزشکی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء بتصویب رسید.
(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجراست.

رای صادره سیصد و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۴/۸/۱۴ در مورد برنامه
آموزشی دوره کاردانی اطاق عمل صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود.

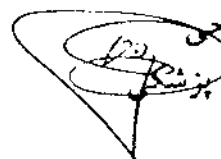
دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تأیید است.

دکتر فریدون نوحی
سرپرست گروه پزشکی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت اجرا ابلاغ
می شود.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مشخصات کلی دوره کاردانی تکنسین اطاق عمل

مقدمه :

به موازات تربیت پزشکان منحصص جراحی ، تربیت تکنسین اطاق عمل امری ضرورت است که دربرآوردنیازهای درمانی امت مسلمان ایران از اهمیت خاصی برخوردار است . کمبودافراد کاردان و آشنایه مسائل اطاق عمل و کمبودپرستاران تربیت شده برای اینکارلزوم ناسیس دوره - کاردانی تکنسین اطاق عمل را ایجاب می نماید.

۱- تعریف و هدف :

دوره کاردانی تکنسین اطاق عمل ، تربیت نیروی انسانی موردنیاز اطاقهای عمل جراحی در بیمارستانهای کشوررا به عهده داردکه بتواننددرمسائل فنی پزشکان جراح رایاری دهند و - پرستاران بتوانندبکارهای محوله خودبپردازند.

۲- طول دوره و شکل نظام :

منوسط طول دوره کاردانی تکنسین اطاق عمل ۲ سال ونظام آموزشی آن مطابق آئین نامه آموزشی مراکز آموزش مصوب شورایعالی برنامه ریزی است . دروس به صورت عملی ونظری یا عملی - نظری وکارآموزی .

مرفه و بیشتر که در طی جلسات متعدد و گفتگویی آموزش دوره را انجام می باید.

۲ - واحدهای درسی:

شماره کل واحدهای درسی این دوره ۷۲ واحد شرح زیر میباشد:

۱۱ واحد	۱ - ۲ - دروس عمومی
۳۴ واحد	۲ - ۲ - دروس پایه و اصلی
۲۵ واحد	۳ - ۳ - دروس تخصصی
۱۲ واحد	۳ - ۴ - کارآموزی در عرصه

۳ - نقش و اثرات:

کسانی که در ره‌کار دانی تکمیل اطاق عمل را بدین بیان می‌بینند
فاندرتند:

- ۱ - ۴ - کم‌کمپای لازم فنی را در اطاق عمل به جراحان می‌بخشد.
- ۲ - ۴ - مسائل جراحی را استریل را جهت استفاده در ماده می‌بیند.
- ۳ - ۴ - اداره اطاق فنی عمل را به عهده نگیرند.

۴ - ضرورت و اهمیت:

با توجه به نکات زیر ضرورت و اهمیت تشکیل این دوره مشخص میشود:

- ۱ - ۵ - لزوم گسترش مراکز بهداشتی که دارای اطاق عمل جراحی میباشد.
- ۲ - ۵ - نیاز روز افزون به افراد کار در این جهت اداره اطاق فنی

عمل جراحی.

فصل دوم

برنامه آموزشی دوره کاردانی اطاق عمل

فصل دوم

برنامه

الف: دروس عمومی: فرهنگ، معارف و عقاید اسلامی

"آگاهیه‌های عمومی"

برای تمام رشته‌های تحصیلی دوره‌های کارشناسی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت		جمع	
			نظری	عملی		
۰۱	معارف اسلامی (۱)	۲	۲۴	-	۲۴	
۰۲	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	۲۴	-	۲۴	
۰۳	فارسی *	۳	۵۱	-	۵۱	
۰۴	زبان خارجی *	۳	۲۴	۲۴	۴۸	
۰۵	تربیت بدنی (۱)	۱	-	۲۴	۲۴	
جمع					۱۱	۱۵۲
			۶۸	۲۲۱		

* زبان فارسی و زبان خارجی الزاماً باید در دو جلسه تدریس شود.

ب : دروس پایه دوره کاردانی اطاق عمل

پیش‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۲۲	۱۷	۲۵	۲	تشریح	۵۶
	۲۴	-	۲۴	۲	فیزیولوژی	۵۷
	۲۴	-	۲۴	۲	زوانشناسی	۵۸
	۲۴	-	۲۴	۲	بهداشت فردی و همگانی	۵۹
	۲۴	-	۲۴	۲	شیمی آلی و بیوشیمی	۱۰
۵۷	۱۷	-	۱۷	۱	آسیب شناسی	۱۱
	۱۹۵	۱۷	۱۷۸	۱۱	جمع	

بسمه تعالی
 برنامه آموزشی کاردانی اطاق عمل

ج : املسی

پیشنیاز با زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نظام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
	۲۲	۲۲	۴۸	۳	میکروشناسی و انگل شناسی	۱۲
	-	۲۲	۲۲	۲	فیزیولوژی و کاربرد آن در اخلاق عمل	۱۳
۱۰	-	۵۱	۵۱	۲	داروشناسی عمومی و اختصاصی	۱۴
	۲۲	۵۱	۸۵	۲	فن پرستاری و اشتریلزاسیون	۱۵
	-	۱۷	۱۷	۱	بیهوشی	۱۶
	۶۸	۱۸۷	۲۵۵	۱۳	جمع	

برنامه آموزشی کاردانی اطاق عمل

د: تخصصی

پهنیاز	ساعت			تعداد واحد	نمای درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
۰۶ و ۰۷ و همزمان با ۱۴	۲۴	-	۲۴	۲	بیماریهای داخلی	۱۷
۰۶ و ۰۷ و همزمان با ۱۴ و ۱۷	۶۸	-	۶۸	۴	بیماریهای جراحی عمومی تخصصی	۱۸
۰۶ و ۰۷	۲۴	-	۲۴	۲	زنان و زایمان	۱۹
همزمان با ۱۸ و ۱۷	۲۴	-	۲۴	۲	روش کار در اطاق عمل عمومی و اختصاصی	۲۰
۱۶	۲۴	-	۲۴	۲	اصطلاحات پزشکی و اصطلاحات رایج در اطاق عمل	۲۱
۰۶ و ۰۷	۲۴	-	۲۴	۲	بیهوشی روشهای احیای قلبی و ریوی	۲۲
	۱۰۲	۱۰۲	۱۰۲	۲	خونشناسی و انتقال خون	۲۳
	۲۴	-	۲۴	۲	بخش استریل مرکزی (C.S.R)	۲۴
	۱۰۲	۱۰۲	۱۰۲	۲	تکنیک اطاق عمل اختصاصی	۲۵
۱۶ و ۲۰	۵۱	۵۱	۵۱	۱	اصول مراقبت در اطاق بیهوشی و روشهای احیای قلبی ریوی	۲۶
						
جمع						
	۶۱۲	۲۸۹	۲۲۳	۲۵		

نظر به لزوم آموزش عملی در درس تخصصی تکنیکهای اطاق عمل دانشجو باید همراه با این درس واحدهای کارآموزی بیمارستانی (ردیف ۲۴ لغایت ۲۶) را در بیمارستانهای آموزشی زیر نظر اعضاء هیئت علمی بگذراند.

بیمیهی است از نظر ارزشیابی مانند دیگر دروس اختصاصی عمل خواهد شد.

برنامه آموزشی کاردانی اطاق عمل

ه : کار آموزی در عرصه

پهلوپار	سامعت			تعداد واحد	نسام درس	كد درس
	جمع	عملي	نظري			
	۸۱۶	۸۱۶	-	۱۲	کارآموزی در عرصه (تکنیکهای اطاق عمل)	۲۷

بمنظور ارتقاء کیفی در آموزش نیروی انسانی پزشکی و کسب مهارت‌های لازم برای انجام خدمات مورد نیاز جامعه و هرچه بیشتر جامعه نگر کردن برنامه های آموزشی برگزارى کارآموزی در عرصه در تسمرم آخر (۶ ماه آخر) الزامی است . کارآموزی در عرصه در بیمارستانهای آموزشی و زیر نظر اعضاء هیئت علمی بوده . در این دوره دانشجو مطالب فرا گرفته در درس نظری و عملی را تمرین می کند بطوریکه در پایان دوره فارغ التحصیل قادر به ایفای نقش و توانایی های خواسته شده در بند " نقش و توانایی " صفحه ۴ باشد. لازم به ذکر است که در پایان کارآموزی در عرصه ، مهارت‌های آموخته شده از دانشجو و امتحان و نمره آن در کارنامه وی ثبت می‌گردد.

فصل سوم

سرفصل ترم دوم دوره کارشناسی اطاق عمل

تشریح

کد درس : ۵۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف : شناخت لازم از ساختمان دستگاههای مختلف بدن در حد نیاز دانشجوی

سرفصل دروس نظری : (۲۵ ساعت)

کلیات وواژه های آناتومی - سازمان بندی انسان - اسکلت بدن و تقسیم بندی استخوانها - عضلات

و مفاصل

آشنائی با آناتومی اندام فوقانی - اندام تحتانی - توراکس - شکم و لگن - سرو گردن

سرفصل دروس عملی : (۱۷ ساعت)

نمایش قسمتهای مختلف بدن انسان بر روی جسد یا مولاژ در مورد مطالب گفته شده در درس

نظری و بانظر استاد بصورت عملی تدریس گردد.

فیزیولوژی

کد درس : ۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: شناخت لازم از فیزیولوژی دستگاههای مختلف بدن و آشنایی با نارسائیهای فیزیولوژیکی بیماران در مقایسه با حالت سلامتی .

سرفصل دروس . (۳۴ ساعت)

شناخت سلول به عنوان واحد زنده بدن - خون و گروههای خونی - سیستم قلب و عروق - فیزیولوژی کلیه و سیستم ادراری (نحوه تشکیل ادرار) - فیزیولوژی تنفس - مکانیسم تنفس حواس بدن (لامسه - بینایی - شنوایی - چشایی - بویایی) - لوله گوارش - حرکات لوله گوارش - مسیر غذا - ترشحات غدد وابسته - تخلیه و دفع فیزیولوژی دستگاه تولید مثل و غدد مترشحه داخلی .

روانشناسی عمومی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

کد درس : ۵۸

هدف : آشنائی و شناخت مفاهیم اصولی از روانشناسی با توجه به ابعاد اسلامی - مهارت در بکاربردن این اصول در ارتباط با بیمار و خانواده آن .

سرفصل دروس (۲۴ ساعت):

تعریف روانشناسی :

- روان و نفس (بررسی دیدگاههای مختلف) ، تاثیر متقابل روان و جسم
- رفتار چیست ، اهداف روانشناسی ، انواع روانشناسی ، تاریخچه روانشناسی ، روشهای تحقیق روانشناسی ، ارگانیزم ، احساس و ادراک ، تفاوتهای فردی ، هوش ، غریزه ، هیجان ، تعارض و ناکامی ، شخصیت و آن .
- (در صورتیکه وقت باقی باشد در ساره یادگیری نیز به اختصار می شود).

بهداشت فردی و همگانی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پهلوپار :

کد درس : ۰۹

هدف : آشنائی با مفاهیم و اصول بهداشت فردی و همگانی بمنظور بالابردن سطح الزایش سطح بهداشت فردی در محیط خانواده و اجتماع

سرفصل دروس : نظری (۲۴ ساعت)

تعریف مفاهیم بهداشت - بهداشت جسمی فرد - فلسفه طهارت در اسلام و احکام آن در رابطه با بهداشت - احکام خوردنیها و آشامیدنیها - اثر تغذیه در ارتباط با سلامت فرد - بهداشت دهان و دندان - پوست - دستگاه ادراری تناسلی - بهداشت چشم - گوش و حلق و بینی - بهداشت روانی فرد - اثر عبادت در سلامت و بهداشت روان - مفاهیم بهداشت همگانی - افراد تشکیل دهنده تیم بهداشت و درمان - برقراری ارتباط با افراد سرریس گیرنده - وظایف پرستار بهداشت همگانی - نقش دولت در حمایت از برنامه های بهداشت اجتماعی و تیم بهداشت - بهداشت خانواده - بهداشت جایعه - بهداشت محیط (شهر و روستا) آلودگی هوا - ریه و فاضلاب - بهداشت کشاورزان و دامداران - مشکلات بهداشت جامعه و تاثیر آنها بر سلامت افراد - معلولیت و شغل اجتماعی آن - پیشگیری از معلولیت های جسمی و روانی - آموزش بهداشت .

شیمی آلی و بیوشیمی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پهشپساز : ندارد

کد درس : ۱۰

هدف : شناخت لازم از واکنشهای شیمیائی دستگاههای بدن انسان ، مهارت در نحوه بکار بردن اصول این علم در تشخیص نا راحتیهای فیزیولوژیکی انسان ، کمک در ایجاد تعادل وضع بیوشیمی دستگاههای بدن .

سرفصل دروس :

الف - نظری ۲ واحد (۲۴ ساعت)

فصل اول (شیمی آلی)

طبیعه بندی ترکیبات آلی - احتمالی از ترکیبات حلقوی و هتروسیکلیت

فصل دوم (بیوشیمی)

-- مواد قندی (ساختار و متابولیسم آنها) - ساختمان شیمیائی اسیدهای آمینه و پروتئینها - ساختمان شیمیائی چربیها و اسیدهای نوکلئیک - آنزیمها و نقش آنها در واکنشهای شیمیائی بدن - ویتامین ها .

آلپب شناسی

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

کد درس : ۱۱

پیشنیار : فیزیولوژی (۵۷)

مسئله : فراگیری نشانه شناسی بالینی و آزمایشگاهی دستگاههای بدن - کاربرد یافته های علمی ارفا در علائم بالینی و آزمایشگاهی در رابطه با ارائه خدمات بالینی و پرستاری

مروریل دوزس :

الف - نظری (۱۲ ساعته)

- مروری بر کلیات آسیب شناسی ، نمونه برداری برش و نحوه ارسال نمونه به آزمایشگاه ورنگ
- آمیزی - تقسیم بندی بیماریها ، آزادهای سلولی (آنزومی - هیپرتروفی - دژنراسانس ، مواد چربی ،
- شیدرات دوکربن ، پروتئین)
- اختلالات متابولیکی
- نکروز حاد ، علل ، انواع و تغییرات ملول پس از مرگ
- اختلالات حادش سلولی ، اختلالات تکثیر سلولی
- آماس ، قرمخ سلولی
- بیماریهای باکتریال ، ویروسی ، عفونتهای کرانولوماتوز ، بیماریهای قارچی ، انگلی
- اختلالات جریان خون و لنف (ایمنی ، ایسکمی ، قرمخ ، آمبولی)
- نثرورسم ، تعریف ، تقسیم بندی ، مقایسه بین تومورهای خوش خیم و بدخیم ، عوامل مستعدکننده سرطان ها .
- سیتولوژی

میکروبیولوژی وانگل شناسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

پیش نیاز :

کد درس : ۱۲

هدف :- آشنائی با طرز زندگی و تکثیر موجودات زنده که در بیماری و سلامتی موثر خواهند بود. پی بردن به چگونگی از بین بردن انواع میکروبها و انگلهای در شرایط گوناگون - بکار بستن اصول پیشگیری از انتقال میکروب وانگل در پرستاری از بیماران در اصول موقعیتهای مختلف چون اطاق عمل و غیره .
سرفصل دروس : ۲ واحد نظری (۲۴ ساعت)

الف -

- میکروبیشناسی نظری ، عملی

- انگل شناسی نظری ، عملی

کلیات میکروبیولوژی (ویروسها، باکتریها، ریکتزیها، مخمرها و قارچها)

ساختمان و طبقه بندی باکتریها - روشهای مختلف استریلیزاسیون - باکتریهای بیماریزا.

ایمونولوژی (انواع مصونیتها، آنتی ژن ،

کلیات ویروس شناسی - ویروسهای بیماریزا و طبقه بندی آنها.

انگل شناسی : تعریف انگل شناسی - انگلهای تک یاخته ای روده ، خونی و نسجی گرمها .

قارچ شناسی ، کلیات و قارچهای مهم بیماریزای انسان

ب عملی شامل : (۲۴ ساعت)

نمونه برداری - آشنائی با روشهای کشت و تشخیص باکتریها و شناسائی انگلهای روده ای و خنی -

روشهای عملی استریلیزاسیون .

لهزيك پزىشكى و كاربرد آن در اطال عمل

كد درس : ۱۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظري

پيشمار : ندارد

هدف : آشنائي با اصول و قوانين لهزيكى و بهر لهزيكى و كسب مهارت هاي لازم در چگونگي كاربرد اصول اين علم در رابطه با سلامت خود و بيمار و انجام درمان هاي پزىشكى و مراقبت هاي پرستاري و كاربرد آن .

مرفعل دروس :

الف - نظري ۲۴ ساعت

مقدمه - ماهيت علم لهزيك - اندازه گيري و سنجش درجه يك واحد با نبروها - انواع نبرو - کاربرد ۱ ن - طرد كار ناميده - كشت حرركت - انواع - شتاب و سرعت قوانين حرركتي - مركز ثقل - نبروي جانب و گريز از مركز - اثر تغيير فشار جو بر بدن انسان - کاربرد كار و انرژی اصل بقای انرژی - كار واحدهای آن و کاربرد ماده - ساختمان و حالات ماده - كهنيت مركولها - محلولها - سوسپانسيون ها - پديده اسمز و دياليز كار كليه و كليه مصنوعي و سيالات و فشار درمابعات - كارما : قوانين كارما - مكانيسم تنفس - تنفس مصنوعي - تركيباتورها - تنظيم كننده فشار - اكسيژن - مكانيسم وسایل اكسيژن ترايي - ماشين قلب و ريه .

حرارت : قانون ترموديناميك ، انتقال حرارت ، اندازه گيري مقدار حرارت اثر حرارت و تغييرات در ماده - کاربرد انتقال گرما در بدن انسان .

نور : ماهيت و اندازه گيري با اشعه ماورا بنفش پرتو ايكس و کاربرد آن در پزىشكى - کاربرد نور در بدن انسان .

الكتريته : اثر الكتريكي بدن - مكانيسم ايجاد نيام عصبي - الكتروانديالوگرافي الكتروكارديوگرافي - فتوكارديوگرافي - معالجه از طريق شوك الكتريكي در با تری وسایل پزىشكى الكتريكي - مانيتور ماريا د - تكاميل بررسی کننده بيمار .

اقسم : ساختمان و تابش هسته ای - رادیواکتیویته - رادیوایزوتوپها - خطرهای ناشی از کاربرد مواد رادیواکتیو و مسئولیت پرستار
فیزیک بهداشتی : انواع عذیبها تطابق و معایب انکسار - دستکامهای امتحان بهداشتی .

فیزیک صوت و شنوایی : حدود شنوایی انسان - تکلم و شنوایی - رادیوتتری و رادیوسنجی و کاربرد

طرد کار و طرق استفاده و کاربرد دستکامهای بهداشتی - اتوکسلاو - فوریاساتور - اسپراتور - نورالکتهای سلفی و قابل حمل برقی و باطری دار -
فهرنریلاتور - الکتروکوتور - دیاترمی - میکروسکوپ قابل حمل و نقل - اطاق عمل - کار دیوسکوپ و تخت عمل و اسبابهای مورد نیاز اعمال جراحی مختلف

داروشناسی عمومی و اختصاصی

تعداد واحد : ۳ (۵۱ ساعت)

کد درس : ۱۴

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : بیوشیمی (۱۵)

هدف : آشنائی با برخی داروهای مختلف و بخصوصاً داروهای مورد

استفاده در اطاق عمل

سرفصل دروس : نظری ۵۱ ساعت

اصول کلی داروشناسی - آشنائی با داروها و تاریخچه دارودرمانی ،
واکنش داروها با بافتهای بدن - اثرات داروها و مواد شیمیائی - تحمل
داروئی - نحوه تجویز داروها - جنبه های روانی دارودرمان و خود
درمانی - عوامل موثر در نحوه اثر داروها - داروهای موثر بر دستگاههای
بدن - تنفس - گردش خون - گوارش - ادراری - غدده داخلی - پوست
اعصاب - داروهای موثر بر رفتار و فعالیت های مغزی - داروهای موثر
بر متابولیسم - داروهای مورد مصرف در زایمان - ویتامین ها - داروهای
موثر در تشخیص بیماریها - سم شناسی - گیاه درمان و داروهای صنعتی
داروهای موثر اعصاب خودکار - داروشناسی سیستم اعصاب پاراسمپاتیکی
و سمپاتیکی - داروهای مدر - داروهای بالا برنده فشارخون - داروهای
پائین آورنده فشارخون - داروشناسی انعقاد خون - داروهای ضد
کم خونی - داروهای خواب آور - بیهوش کننده های عمومی و بی حس
کننده ها - داروهای ضد درد و غیرمخدر - داروهای ضد میکروبی .

اصول و فنون پرستاری و استرلیزاسیون

تعداد واحد : ۴

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنیاز: ندارد

کد درس: ۱۵

هدف : شناخت مفاهیمی چون سلامتی و بیماری و نیازهای آتی بیمار -
آشنائی با مراکز مختلف بهداشتی - درمانی - کسب مهارت‌های
مقدماتی جهت انجام خدمات بالینی بیمار بر اساس فرآیند
پرستاری و احکام اسلامی - توانائی در نحوه روشهای مختلف
درمان بیماران

سرفصل دروس

نظری (۵ ساعت)

الف - مروری به تعریف انسان - تعریف سلامتی و بیماری و عوامل موثر در
درک و استنباط از آنها - عوامل موثر در سلامتی - شناسائی مؤسسات بهداشتی
و درمانی - پرستار و حیطه خدمات او در مراکز بهداشتی درمانی - اصول
حرکت دادن بیمار - آرامش - استراحت و خواب - انواع بیمارستان -
بیمار (پذیرش پرونده - مشاهدات - معاینات - آزمایشات تشخیصی -
گزارش نویسی) مراقبتهای عمومی از بیمار - علائم حیاتی - نیازهای ایمنی -
احتیاجات اولیه از نظر نظافت - توجه از محل دفع (شنیه - سند مشابه -
لکن - نمونه گیری) .

روشهای مختلف دادن داروها و تزریقات انواع تزریقات - باندمان -
کیف سرد و گرم - کمپرس سرد و گرم - روشهای مختلف اکسیژن درمانی و
مراقبتهای مربوطه - فرآیند پرستاری توجه از بیمار در حال مرگ - کاربرد
احکام و موازین شرعی در ارائه خدمات پرستاری .

ب - تعریف غذا - تغذیه طبیعی - مواد غذایی منشأ غذایی - احتیاجات غذایی -
کمبود مواد غذایی - رژیمهای غذایی در بیماریهای مختلف - مقابله - مسوود
غذائی - بهداشت مواد غذایی و مسوومیتهای غذایی در بیمارستانها .

ج - استریلیزاسیون :

تعریف استریلیزاسیون و لغات مربوط - مقدهای مختلف استریل کردن - اول حرارت
خشك Hot Air Oven وسایلی که بدین روش میتوان استریل کرد - طرد
آماده کردن و بسته بندی وسایل - طرد بیرون آوردن وسایل از دستگاه و نحوه
استفاده - دوم حرارت مرطوب Moist Heat تعریف اتوکلاو - وسایلی که
بدین روش استریل میشوند - بسته بندی و آماده کردن برای استریل شدن - طرد
خارج کردن و سهله از دستگاه و طرد استفاده سوم شیمیائی Chemical
چهارم کارها و بخارات (قرص فزبالیس) قابل استفاده در این روش - کار اتیلن
اکساید - پنجم اشعه Irridiation : ۱- اشعه ۲- اشعه ماوراء بنفش
۳- اشعه مادون قرمز - شرایط استفاده از این کار و طرد استریل کردن وسایل
که در این روش استریل میشوند .

د - عملی (۲۴ ساعت)

بهدوشی

تعداد واحد : (۱۷ ساعت)

کد درس : ۱۶

سبع واحد نظری

بهدوشی : ندارد

سبب : شناخت کلی اصول بهداشتی و بکار گیری وسایل بهداشتی اطلاق عمل

سرفصل دروس : دروس نظری (۱۷ ساعت)

تاریخچه بهداشتی - تعریف بهداشتی - وسایل مورد نیاز بهداشتی - آماده سازی
بهدار برای بهداشتی - مصرف داروهای مجوز قبل از بهداشتی - خواص داروهای
بهداشتی - بهداشتی و بهداشتی - خطرات و عوارض بهداشتی و بهداشتی از آنها -
مراحل مختلف بهداشتی - آماده نمودن و تهیه نمودن وسایل مصرفی و غیرمصرفی
بهداشتی .

بیماریهای داخلی

کد درس : ۱۷

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تشریح و فیزیولوژی

همزمان : داروشناسی

هدف : آشنائی با کلیات و مفاهیم بیماریها و شناخت حالات انسان در هنگام سلامت و بیماریها.

سرفصل دروس

نظری ۲۴ ساعت

الف - مقدمه : تعریف بیماری - طبقه بندی و منشا بیماریها - عوامل بوجود آورنده بیماریهای ارثی - مادرزادی - عفونی - سمی - مکانیکی - آلرژی - کمبود مواد غذایی - سوء تغذیه - اختلالات غدد مترشحه داخلی - روانی - علائم بالینی - معنی و همبندی - سیر بیماریها - آزمایشات تشخیصی - عوارض - درمان .

ب - بیماریهای دستگاه تنفس : آزمایشات تشخیصی و عکس برداریها - بیماریهای نای و نایژه - شش ها - جذب - پرورشیات حاد و مزمن - ذات الریه - آسم - آمفیژم - پنهونی - پرورشیات مزمنه - آمبولی - سل ریوی

ج - بیماریهای دستگاه گردش خون و قلب : آزمایشات تشخیصی و عکس برداریها - بیماریهای مادرزادی قلب - بیماریهای اکتسابی قلب - بیماریهای عضله قلب - بیماریهای درجه قلب - بیماریهای عروقی - بیماریهای خون - کم خونیها - بیماریهای خوشه‌ای - بیماریهای لنفاری - طحال .

د - بیماریهای دستگاه گوارش : آزمایشات تشخیصی - عکس برداریها - دهان - مری - معده - روده کوچک - روده بزرگ - کبد - کیسه صفرا - لوز المعده - پریتونیت - آسیت .

هـ - بیماریهای دستگاه ادراری : آزمایشات تشخیصی - عکس برداریها -
بیمبسناری کلاه - قالب - ملان - پیشاب راه .

و - بیماریهای مفاصل - استخوان - عینات : آزمایشات تشخیصی - عکس -
برداریها .

د - بیماریهای غده مترشحہ داخلی : آزمایشات تشخیصی - هیپروفیز - فوق
کلهری - تیروئید - پاراتیروئید - پانکراس - علائم پرکاری ، کم کاری -
التهاب .

ج - بیماریهای دستگاه اعصاب : آزمایشات تشخیصی - سردرد - سرگیجه -
غش - صرع - پارکینسون - کوره - خونریزی داخل جمجمه - دردهای عصبی .

ط - بیماریهای پوست و پستان : بیماریهای شایع پوست - التهاب - آلرژی
پوستی - بیماریهای شایع پستان .

ی - بیماریهای چشم و گوش و حلق و بینی : زقائش بینایی - بیماری پلاک -
غدد اشکی - قرنیه - بیماریهای گوش - التهاب گوش میانی - بیماریهای حلق و
بینی .

جراحی عمومی و تخصصی

کد درس : ۱۸

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری

پیشنیاد : تشریح و فیزیولوژی

همزمان : داخلی و داروشناسی

هدف : آشنائی با کلیات و مفاهیم جراحی و شناخت حالات انسان و تصمیم گیری در انتخاب اولویتها.

سر فصل کورس :

نظری ۶۸ ساعت

الف - مقدمه : مراقبتهای قبل از عمل و آماده کردن بیمار - مراقبتهای بعد از عمل - شناخت و جلوگیری از عوارض - نمونه برداری از بافتها (بیوپسی)
قطع عضو (امپوتاموزن) - مراقبتهای لازم - شناسائی کلی با نتایج آزمایشگاهی و عکس برداریها - سرطان ها - پیشگیری - درمان .

ب - جراحی های دستگامهای مختلف بدن :

۱- جراحی دستگاه تنفس : جراحی نای - دنده ها - ریه - قفسه صدری - کیست ها - ضربه ها

۲- جراحی دستگاه قلب و عروق : جراحی عضله قلب - دریچه های قلب - عروق قلب باز و بسته - جراحی آنوریسم - جراحی آمبولی - شانتهای عروقی

۳- جراحی دستگاه کوارش : دهان و فك - لب شكري ناقص و كام - جراحی مری - معده - دوازدهه - روده كوچك - روده بزرگ - مقعد - آهانديس - اورژانس های روده كوچك - كبد - كيسه صفرا .

۶- جراحی دستگاه ادراری تناسلی : سنگ مجاری ادراری - برداشتن کلیه -
حالب - مثانه - تومورهای پروستات - طرد استفاده از وسایل بهتوانی و
نظهداری از آنها

۷- جراحی مفاصل - استخوان ، غضلات : نمونه برداری از استخوانها - شکستگی ها
پار و بسته - کج گیری - کشش - قطع عضو - عفونتهای استخوانی - طرد استفاده از
وسایل و لوازم ارتوپدی .

۸- جراحی دستگاه اعصاب : روشهای معاینات و آزمایشات - تومورهای مغز و
نخاع - آبسه مغزی - خونریزی مغزی - کیست هیداتیک مغز - دیسک و عمل آن -
لامینکتومی .

۹- جراحی غده داخلی : میپوفیز - تیروئید - پاراتیروئید - فوق کلیه -
لوز المعده .

۱۰- جراحی پوست و پستان : مزیتها و پیونده پوست - آبسه و تومور پستان -
برداشتن پستان .

۱۱- جراحی چشم و گوش و حلق و بینی :

الف : معاینات چشم - کاتاراکت - گلوکوم - بگم جراحی در چشم - پیوند
چشم - کوری و عمل آن - چگونگی استفاده و بکار گیری وسایل و دستگاههای
مختص جراحی چشم .

ب : معاینات گوش و حلق و بینی - چگونگی استفاده و بکار گیری وسایل و
دستگاههای مختص جراحی گوش - جراحی ماستویید - پرده صاخ - جرم خارجی
در گوش .

ج : معاینات حلق - برداشتن لوزه ها - تراکیاتومی

د : خونریزی بینی - تامپون داخلی و خارجی - پولپ - جرم خارجی در
بینی - انحراف بینی

دشان و زایمان

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

کد درس : ۱۹

پیشنیاز : تشريح و فیزیولوژی

هدف : فراگیری کلیاتی از زایمان و بیماریهای زنان و طرق بکار گیری
وسایل و لوازم اطلاق عمل زنان و زایمان

سرفصل دروس :

نظری ۲۴ ساعت

مروری به آناتومی و فیزیولوژی دستگاه ژنیتال - روشهای مداینه و آزمایشات
لادم در بیماریهای زنان - اختلالات قاعدگی - بیماریهای دستگاه تناسلی داخلی و
خارجی - نارائی - یائسگی و عوارض آن - خوشریزیها - مکزاییم زایمان طبیعی -
ایمنی دیبا ترمی - کورتاژ - کوراژ - مرمت پرینه - تومورهای خوش خیم و بد خیم -
پولپها - برداشتن رحم از روی شکم و اirdاخل واژن - برداشتن تخمدان -
حاملگی خارج از رحم - بیزارین - رکتول - میستول - پرولاپس

روش کار در اطاق عمل عمومی و اختصاصی

تعداد واحد : ۶

سرع واحد : نظری و عملی

پهشدهسار : ندارد

كدروس : ۲۰

هستدلا : آموختن اطلاعات در زمینه کار در اطاق عمل به طریق صحیح علمی و آشنا کردن دانشجویان به روشهای مختلف جراحی و بهکارگیری

صحیح کلیه لوازم مورد نیاز بیمار

مرفصل دروس (۸۵ ساعت)

مختصری از تاریخچه جراحی - تشکیلات اطاق عمل و مسئولیتهای اخلاقی از نظر حفظ سکوت و رفتار با کلیه کارکنان تیم جراحی در اطاق عمل - شرایط یک اطاق عمل - ساختمان - نور - رطوبت - حرارت اطاق عمل - تجهیزات اطاق عمل از قبیل بدها - اکسیژن و تخت عمل - کوثر دستی و الکتریکی و دلفیبریلاتور اسپیراتور - کارکنان اطاق عمل - خصوصیات اخلاقی وظایف و روابط آنها با یکدیگر - وضع ظاهر المرادیکه در اطاق عمل کار میکنند - طرز راه رفتن - استریل و غیر استریل در اطاق عمل - نظافت اطاق عمل - نظافت و روشهای بسته بندی وسایل مختلف اطاق عمل برای استریل کردن وسایل پارچه ای - شیشه ای لاستیکی - وسایل جراحی تیز و دندان دار - بدون دندان - نخ های جراحی قابل جذب و غیر قابل جذب - سیمی - ابریشمی - نایلونی - کاتکوت و انواع آن - سوزنهای جراحی - وسایل غیر قابل جوشاندن (سیتوسکوپ - پروتوسکوپ) دست بستن - وپوش پوشیدن - دستکش پوشیدن - وپیره و پوشاندن آن به اعضای تیم جراحی - ترتیب چیدن میز عمل - وظایف پرستار مهار - وظایف پرستار ثابت - پنهان بیمار در اطاق عمل - آماده کردن آنها برای اعمال مختلف جراحی - مراقبتهای لادم تا هنگام خارج شدن بیمار از اطاق عمل - ترتیب قراردادن بیمار ذر پروژیشن های مختلف - روشهای کچ گیری - کنتراست پرونده - اجاره نامه عمل - تزویجات قبل از بهوشی - ناشتا بودن - اعضاسای

اصطلاحات پزشکی و اصطلاحات رایج در اطاق عمل

تعداد واحد : ۲ (۲۴ ساعت)

سبوع واحد : نظری

کد درس : ۲۱

پهشده سباز : همزمان با داخلی و جراحی

هیسده : فراگیری واژه ها و اصطلاحات علمی رایج در اطاق عمل و پزشکی

سرفعمل فروس : نظری (۲۴ ساعت)

اصطلاحات رایج (آناتومی - فیزیولوژی) اصطلاحات رایج جراحی و وسائل مختلف جراحی -

اصطلاحات رایج (اطاق عمل - تزریقات - هوش بری - آمار پزشکی و پرونده بیماران) .

اختصارات پزشکی پسوندها و پیشوندهای مورد لزوم در اطاق عمل .

مصنوعی - اشیاء قیمتی - لاک ناخن - خالی بودن مثانه - کنترل کردن ناحیه عمل - (تراشیدن و پیرپ)
توجه بیمار قبل از عمل - آماده کردن بیمار برای عمل (جسمی و روانی) آماده کردن بیمار در حین عمل -
دقت و شمارش کارهای مصرف شده - وسایل جراحی - توجه از نمونه برداشته شده و توجه از خون ، سرم
کوتر - ساکشن - طرق مختلف جلوگیری از خون ریز در حین عمل .

توجهات پس از عمل

توجه از ناحیه عمل - پوشاندن و جایجا کردن بیمار - توجه از سرم - حمل بیمار از اتاق عمل با پرونده
مربوطه و نمونه برداشته شده .

وسایل لازم بیمار جهت هر عمل جراحی - (وسایل عمومی - وسایل اختصاصی) - آماده کردن بیمار
جهت عملهای جراحی دستگاههای مختلف بدن - ریوی قلبی عروقی - زنان و زایمان - ادراری - گوارشی
غدد داخلی - چشم گوش و حلق و بینی - اعصاب - اورتوبیدی - پروتزهای استخوانی - کونچر - پلاک و غیره
محل قرار گرفتن اتاق بهبودی - وسایل مورد لزوم اتاق بهبودی با ذکر درجه اهمیت - مراقبتهای پرستاری
از بیمار در اتاق بهبودی - رنگ - علائم حیاتی - دفع ادرار - ترشحات (حلق ، استفراغ ، عرق ، درن) -
توجه از ناحیه عمل - اجرای دستورات دارویی و پزشکی فوری بعد از عمل - علائم بروز شوک و کمکهای اولیه
در مورد شوک - اجرای مسئولیت محوله در مورد نمونههای آزمایشگاهی از محلتهای جراحی - پوزیشنهای
بیمار پس از عمل - وظایف پرستار این اتاق و تکنسین اتاق عمل و تکنسین بیهوشی - داروهای لازم و موارد
مصرف در اتاق بهبودی .

عملی (۲۴ ساعت)
مطالب گفته شده در کلاس نظری

بیهوشی روشهای احیای قلبی ریوی

تعداد واحد : ۲ (۲۴ ساعت)

نوع واحد : نظری

بمشارکت : بیهوشی

کد درس : ۲۲

هدف : فراگیری اصول کلی احیای قلبی ریوی و تشخیص وضعیت بیمار

سرفصل درس : نظری (۲۴ ساعت)

تشخیص ایست قلبی - شروع به احیای قلبی ریوی - پشتیبانی اولیه حیات و الزامات قلبی ریوی A.B.C - ترکیب مایعات داخل و خارج سلولی - واکنش بدن در مقابل ضربه قلبی - توقف ناکهانی تنفس و عجل در درمان آن - شوک و علل درمان آن - تنفس مصنوعی - تغذیه از راه ورید - آریتمی های قلبی - اصول الکتروکاردیوگرافی شناخت الکتروکاردیوگرام طبیعی از غیر طبیعی - تقسیم بندی آریتمی با ذکر علت علامت - تشخیص - درمان - مراقبتهای پرستاری - مراقبتهای ویژه از بیمارانیکه اختلالات تنفسی دارند - احیای قلبی تنفسی بیمار درحالت اورژانس قلبی ریوی .

خونشناسی و انتقال خون

تعداد واحد : ۲

سور واحد : نظری

کد درس : ۲۲

پیش‌درسیار : آناتومی و فیزیولوژی

هدف : فراگیری کلیاتی درباره خون و محتویات آن و آشنائی به موارد مربوط به انتقال خون

مدت عمل دروس : (۲۴ ساعت)

تعریف P.H تغییرات P.H خون در بیداری و خواب - تولید خون در بدن هموگلوبین - تعریف کم‌خونی - الکترولیت و تغییرات آن - شوک و قهقهه‌سرات الکترولیت - تعریف سایرهای خونی - لنفوسیت‌های B و T - استفاده از خون در جراحی - تغییرات الکترولیتی خون در اثر کهنه شدن دربانک خون - مسواریت استفاده از سایرهای خون و پلاسما - خون سازگار و تهیه آن - عوارض تزریق خون ناماسازگار - جمع آوری خون اردا و طلب افتخاری - شرایط داوطلب اهدا خون - فاکتورهای انعقاد خون و استفاده از آنها در جلوگیری از خونریزی - پیوند عضو و آزمایش H.L.A درمان شوک انتقال خون - موادی که میتوانند جانسپین پلاسما شوند - پولی کابولی - لوسمی - شرایط خون بیماری که باید تستی مورد عمل جراحی قرار گیرد - مراد ضد انعقاد - تغییرات انعقاد خون و همدلیسی کلیاتی درباره محلولهای داخل وریدی .

